

อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบการทดลอง (Experimental Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีผลต่อนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” โดยมีตัวแปรอิสระคือ โปรแกรมนันทนาการ ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมของนักเรียนอันเนื่องมาจากผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ”

อุปกรณ์

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4-6 (ช่วงชั้นที่ 2) โรงเรียนบ้านคลองทราย (ประชาอุทิศ) ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 178 คน ปีการศึกษา 2549

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายชั้นปีที่ 4-6 (ช่วงชั้นที่ 2) โรงเรียนบ้านคลองทราย(ประชาอุทิศ) ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 30 คน มีวิธีเลือกกลุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) มีวิธีการเลือกมาจากนักเรียนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” โดยตรงในขณะที่พ่อแม่ยังคงมีชีวิตอยู่ แต่สูญเสียญาติมิตรและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย และทางโรงเรียนมีความพร้อมและความสะดวกที่จะให้นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. โปรแกรมบันทึกการ 8 สัปดาห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยลักษณะของกิจกรรม
ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 และ 2 เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดการพัฒนาทางสภาพจิตใจ

สัปดาห์ที่ 3 และ 4 เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดการพัฒนาทางสภาพร่างกาย

สัปดาห์ที่ 5 และ 6 เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดการพัฒนาทางสภาพการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ 7 และ 8 เป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมเกิดการพัฒนาทางสภาพสังคม

2. แบบประเมิน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเนื้อหาของแบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ และอายุ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์
คลื่นยักษ์สึนามิ ได้แก่

- 1) สภาพจิตใจ
- 2) สภาพร่างกาย
- 3) สภาพสังคม
- 4) สภาพการเรียนรู้

การสร้างและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างโปรแกรมนันทนาการที่ใช้กับนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ

1.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ มากำหนดขอบเขตและโครงสร้างของโปรแกรม โดยผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมขึ้นเอง ให้ผู้เข้าร่วมเกิดการพัฒนาตามวัตถุประสงค์

1.3 นำโปรแกรมที่สร้างมาแล้วไปตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 ท่าน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ง) ตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสม จำนวน 16 กิจกรรม ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.8 – 1.0

1.4 นำโปรแกรมนันทนาการไปศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของโปรแกรมในสภาพจริง เมื่อวันที่ 20 – 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ที่โรงเรียนบ้านคลองแห้ง ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ โดยใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 คน ผลการศึกษาโปรแกรมนันทนาการนั้นสามารถใช้ได้จริง นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

1.5 นำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ทดลองจริงกับนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ในกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2549 จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2549

2. การสร้างแบบประเมิน เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ

2.2 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ มากำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบประเมิน โดยผู้วิจัยได้ได้สร้างแบบประเมินขึ้นเอง ให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์

2.3 นำแบบประเมินที่สร้างมาแล้วไปตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ จำนวน 5 ท่าน (รายนามปรากฏในภาคผนวก ง) พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกแบบประเมินแต่ละข้อ ให้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ จำนวน 28 ข้อ ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.6 – 1.0

2.4 เลือกแบบประเมินที่จะใช้วัดพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ให้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเป็นจำนวน 28 ข้อ

2.5 นำแบบประเมินไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” เมื่อวันที่ 20 และ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ที่โรงเรียนบ้านคลองแห้ง ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ โดยใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธี Test-Retest Method ซึ่งเป็นการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดในความหมายของความคงที่แน่นอน (Stability) ดังนั้นจึงใช้หลักสถิติในรูปสหสัมพันธ์ (Correlation) คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากการวัดครั้งแรกกับคะแนนที่ได้จากการวัดครั้งที่สอง โดยใช้สูตร Pearson Product – Moment Coefficient Correlation (ถ้วน และ อังคณา, 2538: 193) ซึ่งแบบประเมินที่จะใช้วัดพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ยอมรับค่าความเชื่อมั่นที่ 0.76

2.6 นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงแบบประเมินขั้นสุดท้าย แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงก่อนการทดลองจากกลุ่มตัวอย่างในวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2549 และข้อมูลหลังการทดลองจากกลุ่มตัวอย่างในวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2549

วิธีการ

แผนภูมิการทดลอง

O_1 X O_2

O_1 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยการใช้แบบประเมินในกลุ่มตัวอย่าง

O_2 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง โดยการใช้แบบประเมินในกลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง การได้รับโปรแกรมนันทนาการ

ศิริพงษ์ (2546: 122) กล่าวว่าแบบแผนการทดลองแบบ The One – Group Pre – test / Post - test Design จะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการกระทำจากตัวแปรอิสระ แต่ไม่มีการควบคุมสำหรับการเปรียบเทียบ โดยจะต้องมีการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (O_1) ให้กลุ่มตัวอย่างได้รับโปรแกรมนันทนาการ (X) และเก็บข้อมูลหลังการทดลอง (O_2) ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการทดลอง (O_1, O_2) แสดงถึงผลอันเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากตัวแปรจัดกระทำในกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมิน (Pre-test) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้ว ก่อนดำเนินการทดลองในวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2549
2. ขั้นดำเนินการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้รับโปรแกรมนันทนาการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนันทนาการจำนวน 16 กิจกรรม เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ในทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ ตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2549 จนถึงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2549 (โปรแกรมนันทนาการที่ใช้กับนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ข)
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาทดลอง 8 สัปดาห์ ทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินชุดเดิมที่ได้ให้ทำก่อนทดลอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมิน (Post-test) โดยใช้ระยะเวลาภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว 1 สัปดาห์ ในวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิธีการวิเคราะห์มีดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายให้เห็นถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการทดสอบสมมุติฐานในการวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ “คลื่นยักษ์สึนามิ” ก่อนและหลังการทดลองในกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test)

3. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและความเรียง

การแปลผลข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้กำหนดเกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ย โดยคำนวณคะแนนจากมาตรวัดประมาณค่า มีคะแนนอันตรภาคชั้น(Class Interval) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.00	หมายถึง ระดับการประเมินมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง ระดับการประเมินมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง ระดับการประเมินน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง ระดับการประเมินน้อยที่สุด